

Landets kommuner

Deres ref.:
Vår ref.: 20/6871-4
Saksbehandler: Ole Bø
Dato: 06.03.2020

Innspill til kommunal beredskapsplan covid-19

Helsedirektoratet vet at det foregår mye god planlegging rundt covid-19 i de ulike kommunene, men ser også at flere kommuner ikke har alt på plass. Etter hvert som antall smittede øker vet vi at utfordringene også vil øke betydelig. Det er viktig med konkret beredskapsplanlegging i den enkelte kommune knyttet til COVID-19. Ulike aktører inkludert fastlegene må involveres i planleggingen.

På denne nettsiden kan pandemiplanen lastes ned:

<https://www.fhi.no/sv/influensa/influensapandemier/nasjonal-beredskapsplan-for-pandemi/>

Konsekvenser for kommunen av mulig kapasitetsproblem i spesialisthelsetjenesten

Den kommunale helse- og omsorgstjenesten har ansvar for behandling og oppfølging av innbyggere med påvist covid-19, og at det foreligger gode og effektive rutiner for dette. Ved forverret tilstand hos en pasient kan det være aktuelt med innleggelse i sykehus etter konferering med vakthavende lege. Sykehusene forbereder seg på økt antall innleggelser av de dårligste pasientene. Ut fra vår nåværende kunnskap om covid-19 må vi forberede oss på en situasjon hvor det kan oppstå et betydelig kapasitetsproblem, vanskelige prioriteringer og endrede kriterier for innleggelse. For at den kommunale helse- og omsorgstjenesten skal klare den økte belastningen dette innebærer er det avgjørende med gode pandemiplaner hvor konkrete løsninger for håndtering av kapasitetsutfordringer er beskrevet.

Hjemmekarantene og hjemmeisolering

I denne fasen med covid-19 er hovedfokus å identifisere smittede og begrense smitteomfang. Kommunene må ha en plan for oppfølging av pasienter ved mistenkt eller bekreftet smitte.

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/tiltak-i-primarhelsetjenesten-ved-mistenkt-eller-bekreftet-smitte-med-nytt-/#hjemmeisolering-og-hjemmekarantenekveld>.

Oppdaterte råd til pasienter som er smittet eller har vært utsatt for smitte finnes på <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-til-personer-som-er-smittet-eller-har-vart-utsatt-for-smitte/rad-til-pasienter-som-isoleres-i-hjemmet-ved-koronavirus-coronavirus/> og disse bør gjøres kjent for de det gjelder.

Dersom en person i hjemmeisolering eller hjemmekarantene har behov for praktisk bistand til for eksempel matlevering må kommunen vurdere om dette skal utføres av helse- og omsorgstjenesten i kommunen. Grunnet kapasitetsproblemer bør man vurdere alternative løsninger som for eksempel involvering av frivillige organisasjoner.

Kriterier for anbefalt hjemmeisolering og hjemmekarantene har endret seg etter hvert som antall smittede har økt. Kommunene bør vurdere om de ut fra lokale forhold skal anbefale begrensninger til grupper utover dette. En bør spesielt vurdere grupper som har økt sannsynlighet for alvorlige komplikasjoner og krevende behandling, eksempelvis eldre og kronisk syke.

Error! Hyperlink reference not valid.

Kommunale heldøgnsinstitusjoner

Beboere i sykehjem har økt risiko for alvorlige komplikasjoner og død ved covid-19. Det er derfor viktig at både ansatte og besøkende vurderer om de kan utgjøre en smitterisiko. I tillegg må sykehjem ha gode rutiner håndtering av mistenkt og bekreftet covid-19. Råd om sykehjem og smittevern mot covid-19 finnes på

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/sykehjem-og-smittevern-mot-covid-19/>.

Den samme risikovurderingen vil kunne omfatte personer i bofellesskapene for utviklingshemming, barneboligene og BPA-ordningene (Brukerstyrt Personlig Assistent).

Ved utbrudd i kommunale institusjoner eller blant beboere i bofellesskap og lignende bør det gjøres en vurdering av isoleringstiltak. Kommunen bør ved omfattende smitte av tjenestemottakere i helse- og omsorgstjenesten omdefinere bruken av egnede lokaler for pleie av pasienter med covid-19. Dette kan bidra til å begrense smitte og gi mulighet for rasjonell drift.

Omplassering av beboere på sykehjem

Omplassering av beboere på sykehjem med opprettelse av dedikerte avdelinger, evt hele sykehjem, for pasienter med covid-19 har flere fordeler. Man vil kunne begrense personell som utsettes for økt smitterisiko. Dette personellet vil få bedre rutiner som igjen reduserer fare for svikt i rutiner. Videre vil det være lettere å organisere rasjonell bruk av verneutstyr, noe som er svært viktig i en situasjon med mangel på slikt utstyr.

Dersom vi kommer i en situasjon hvor spesialisthelsetjenesten blir tvunget til å avvise alvorlig syke hjemmeboende innbyggere vil et dedikert sykehjem kunne være et alternativ.

Erfaring fra Wuhan kan tyde på at oksygentilførsel tidlig i forløpet kan redusere risikoen for å ende opp med en kritisk situasjon. Det er derfor viktig at sykehjemmene har mulighet for å gi en slik behandling og at kapasiteten på dette økes. Videre bør det planlegges og klargjøres for

at mange beboere i sykehjem kan trenge intravenøs behandling med blant annet saltvann og legemidler.

Hjemmetjenesten og ulike pasientgrupper.

Helse- og omsorgstjenesten i kommunen er i daglig kontakt med mange innbyggere som har en betydelig risiko for alvorlig sykdom ved covid-19. Det bør gjøres en risiko- sårbarhetsanalyse for å identifiserer de mest sårbare pasientene. Dette gjelder blant annet kreftsyke, immunsupprimerte, nyopererte, kronisk syke, og hjemmeboende eldre. Det må planlegges hvem som skal utføre besøk hos disse pasientene. Sannsynligvis bør det være færrest mulig, og så langt som mulig ikke noen i hjemmetjenesten som ellers er i kontakt med mistenkte/ kjente covid -19 tilfeller. Både helsepersonell og pårørende må vurdere om de kan utgjøre en smitterisiko. De må videre vurdere hvilke forebyggende tiltak som kan være nødvendig hos den enkelte pasient samt rutiner for håndtering av mistenkt og bekreftet covid-19.

Pasienter med rusutfordringer er en utsatt gruppe hvor helsehjelp kan være komplisert. Det bør foreligge en plan for håndtering av denne gruppen med tanke på smittevern, diagnostisering, begrensnig av videre smitte og behandling av smittede.

Kopi av brevet sendes til alle landets fastleger.

Vennlig hilsen

Helga Katharina Haug e.f.
avdelingsdirektør

Ole Bø
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Landets fylkesmenn			
Landets kommuner			